

BLAD VAN DE RAAD VOOR HET LEEFMILIEU BRUSSEL

BRALLERLEI

30 fr.

10 november 1981 jaargang 5 nummer 3

Na een goed Jaar stadsvernieuwings-
kampagne kan het al het ogenblik zijn
om even van op een afstand de zaak te
bekijken.

Deze campagne is niet plotseling van-
uit het niets naar voor gekomen.
Jarenlang reeds ijveren groepen en
personen voor een daadwerkelijke her-
waardering van de stad als woon-plaats.
Ook de overheid hecht belang aan dit
thema, vooral om financiële redenen -
de stadskassen zijn zo goed als leeg
bij gebrek aan inkomsten.

2

De bedoeling van de Raad voor Europa
en de nationale initiatiefnemers was
dus niet zozeer een nieuw idee te
lanceren, dan wel een brede informatie-
en sensibilisatiecampagne te voeren.

"Stadsvernieuwing is ieders zaak".
De vraag is wel of met dergelijke slo-
gans informatie wordt gegeven, of de
mensen eerder met een schuldcomplex
worden opgezadeld.

Tijdens deze campagne moet de brave
burger niet alleen "inleveren", niet
alleen "kindvriendelijk" zijn, hij
moet bovendien ook nog gaan "stads-
vernieuwen".

Een efficiëntere manier om een groter
publiek te sensibiliseren is iets
DOEN. Voorbeelden stimuleren.
Dit beseft men in Brussel nog te weinig.

In de meeste Vlaamse steden en klei-
nere gemeenten valt er tenminste al
iets te beleven op buurtniveau: een
heringericht plein, autoverkeer dat
beperkt werd, een speelpleintje voor
kinderen in de straat, woonstraten met
groen, een zithoek voor de buurt.

In de echte woonwijken van Brussel moet
ge naar dergelijke realisaties ver-
zoeken.

Nochtans zijn verbeteringen van open
ruimten in een stad een typische op-
dracht voor de overheid.
Bewoners kunnen zelf hun huizen opknop-
pen en eventueel verbouwen, maar het
is al veel moeilijker voor hen - indi-
vidueel of in groep - iets aan hun
woongeving te doen.
Aangename straten en pleinen stimule-
ren de zelfvernieuwing. Brengen hoop.

de redactie.

"SOCIALE" STADSVERNIEUWING ?

In verhouding tot de problemen die er in Brussel zijn, worden er weinig initiatieven genomen voor vernieuwing. Bij de initiatieven die er dan al genomen zijn kunnen uit het oogpunt van sociale stadsvernieuwing nog heel wat bedenkingen gemaakt worden.

Voor alle duidelijkheid: we praten over ingrepen die plaats vinden in de stad (wat er aan de rand gebeurt laten we buiten beschouwing), die dateren van 'na de Noordwijk', (na de grote en grove kaalslagperiode waarbij wijken afgebroken werden om de city verder uit te breiden) met de bedoeling de stad te vernieuwen (aantrekkelijker te maken om de stadsvlucht tegen te gaan) vanuit de bestaande kontekst (vanuit het bestaande weefsel; dit wil niet zeggen van al de bestaande gebouwen. Er wordt hierbij wel afgebroken, maar de structuur van een wijk wordt nog gerespecteerd).

Wat er dan wel gedaan of gepland wordt heeft meer met elitaire dan wel met sociale stadsvernieuwing te maken (met de voorwaarden die we in dit verband al herhaaldelijk geformuleerd hebben).

Nergens worden garanties gegeven dat de oorspronkelijke bewoners kunnen blijven (behoudens enkele uitzonderingen: Botaniek - Bloemenkrans - St. Lambertusstraat). In het beste geval wordt er, na de verbetering en - nog altijd automatische - stijging van huurprijzen, een huursubsidie gegeven. D.w.z. feitelijk verhoogt de huur, de woningen zijn dus bestemd voor kapitaalkrachtigere groepen, er wordt alleen nu tijdelijk bijgepast. Het woonrecht van die groep mensen wordt niet erkend. In het slechtste geval worden de bewoners gewoon verdreven.

Er worden alleen bouwtechnische maatregelen en voorschriften gesteld. Nergens wordt gepraat over sociale prioriteiten aan buurtbewoners. De betrokkenen kunnen niet deelnemen aan het project van hun buurt. Er bestaat nergens een sociaal opbouwplan: d.w.z. een participatiepakt en afspraken tussen de overheid en bevolking i.v.m. de ruimtelijke, functionele en maatschappelijke ontwikkeling van de wijk, tot en met de controle bij de uitvoering.

De initiatieven worden van bovenuit en over de hoofden heen genomen. In één geval (Ukkel) hebben huurders zelf iets ondernomen, hen werd - lang geleden, door Van den Boeynants nog - subsidie beloofd. Ze wachten er nog op.

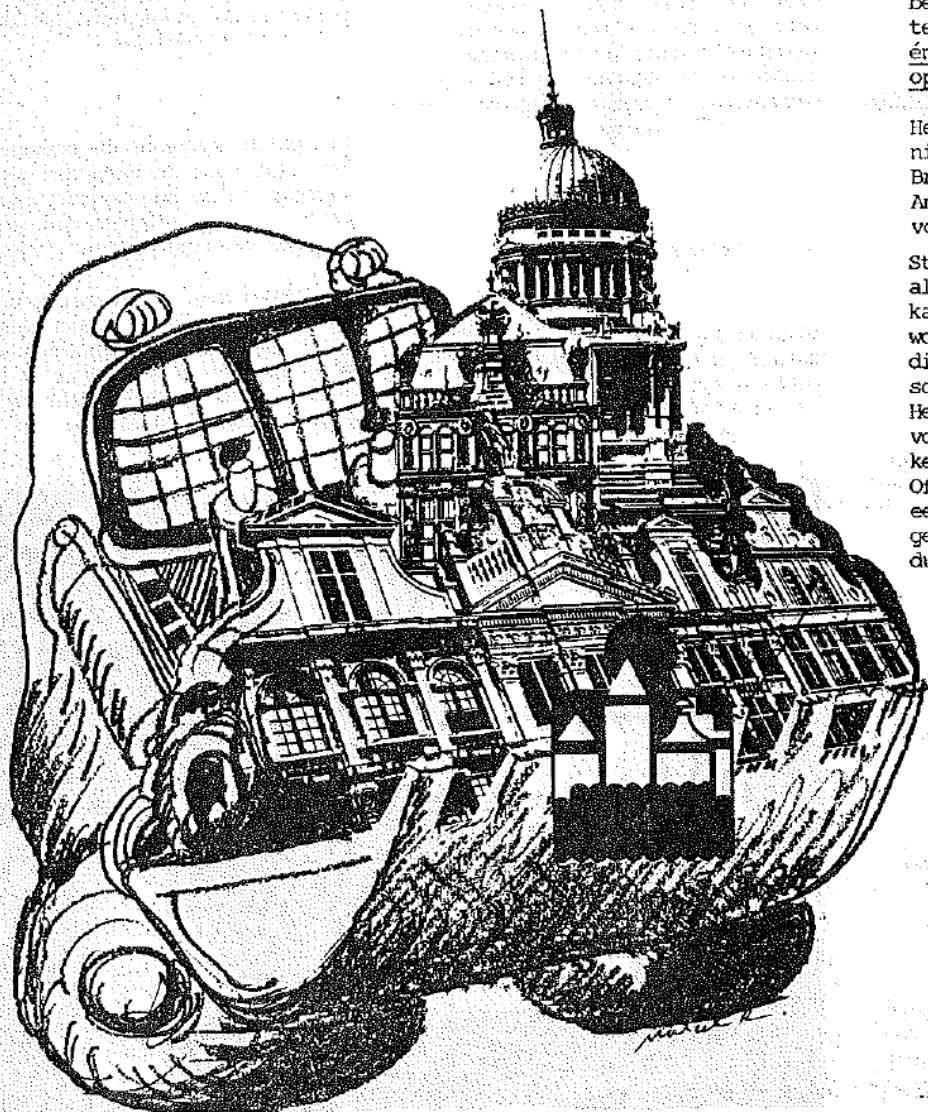
De manier waarop de stad vernieuwd wordt is allesbehalve sociaal. Het gaat in veel gevallen om verbetering van woningen, of nieuwbouw, bedoeld om andere mensen in de stad tekrijgen - ingrepen die dikwijls én bouwtechnisch én in bewonersopzicht elitair zijn.

Het voorbeeld daarvan is de vernieuwingspolitiek à la Pierson in Brussel (cfr. Centrale Boulevards). Andere gemeenten doen daar niet voor onder.

Stadsvernieuwing nu in Brussel wil algemeen nog steeds niet zeggen: kansen tot een kwalitatief goede woonsituatie geven aan degenen die dit het meest nodig hebben op een sociale manier. Het wil wel zeggen een andere bevolking (opnieuw) naar de stad lokken. Of zelfs die "andere" bevolking een goede woonkwaliteit wordt aangeboden is daarbij nog niet duidelijk.

Hilde Geens Juni '81

Net voor het drukken van deze Brallerlei, vernemen we dat het K.B., stadsvernieuwing Brussel, gedeeltelijk gewijzigd werd. Dit heeft o.a. als gevolg dat welbepaalde stadsvernieuwingsgebieden nu op kaart zijn aangeduid. Meer informatie en bedenkingen daarover in Brallerlei 5.

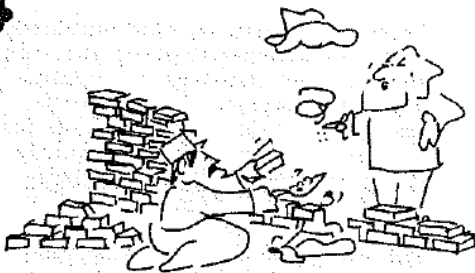

als het bouwbedrijf de stadsvernieuwing preekt, burgers pas op uw steden

EEN STANDPUNT

Beroepshalve lees ik geregeld "Het Bouwbedrijf", een weekblad uitgegeven door de nationale konfederatie van het bouwbedrijf. Deze konfederatie treedt belangenbehartigend op en verricht ook studiewerk op economisch, juridisch en technisch vlak. Zij huldigt het beginsel van de markteconomie en vrije mededinging.

Hun tijdschrift is duidelijk patroonaal gericht, maar het brengt ons heel wat interessante informatie. Een selectie van de laatste vier jaargangen ligt bij BRAL ter inzage.

ZIJ ZEGGEN...

De groene jongens werden er in het verleden meer dan eens afgeschilderd als "idealistjes".

Sinds enkele jaren echter kreeg stadsvernieuwing, ja zelfs sociale stadsvernieuwing steeds meer aandacht.

Op zich is daar niets tegen, maar toch is het voor de goede verstandhouding wel belangrijk te weten hoe dit verschijnsel te situeren.

De opties, die de konfederatie op die bijeenkomst bekend maakte, zijn niet fundamenteel nieuw. Zij hebben echter de verdienste de ideeën die zich de laatste tijd in "Het Bouwbedrijf" over stadsvernieuwing en bouwbeleid ontwikkelden, op een rijtje te zetten.

De konfederatie stelde reeds meer malen een saturatie vast in een aantal bouwsectoren.

Voor Brussel stellen zij hiertegenover twee reeksen maatregelen voor. De eerste reeks maatregelen wordt verwacht van de centrale overheid omwille van de budgettaire toestand van het Brussels gewest.

In de beste Kenyiaanse traditie wordt de overheid gevraagd tussen te komen om de gevolgen van de dalende conjunctuur te bestrijden. Hiervoor heeft men een aantal middelen ter beschikking o.a. fiscale penaliserende, aanmoedigingspremies, subsidies. Deze elementen werkten tot voor kort in de bouwsector expansie in de hand: meer productie, ruimtelijke uitbreiding enz. Nu is het de bedoeling het bestaande woningoverschot op te slorpen.

Stadsvernieuwing, een streekgebonden materie wordt als een ander luik van de relance maatregel gezien. Daar waar de nieuwbouw het niet meer doet, zou de bouwactiviteit gelijdelijk moeten worden omgeschakeld naar krotopruijing (er zouden er in Brussel 40 000 zijn), vervanging en herstellingsbouw om zo de PRODUCTIE op peil te houden.

WIJ MERKEN OP...

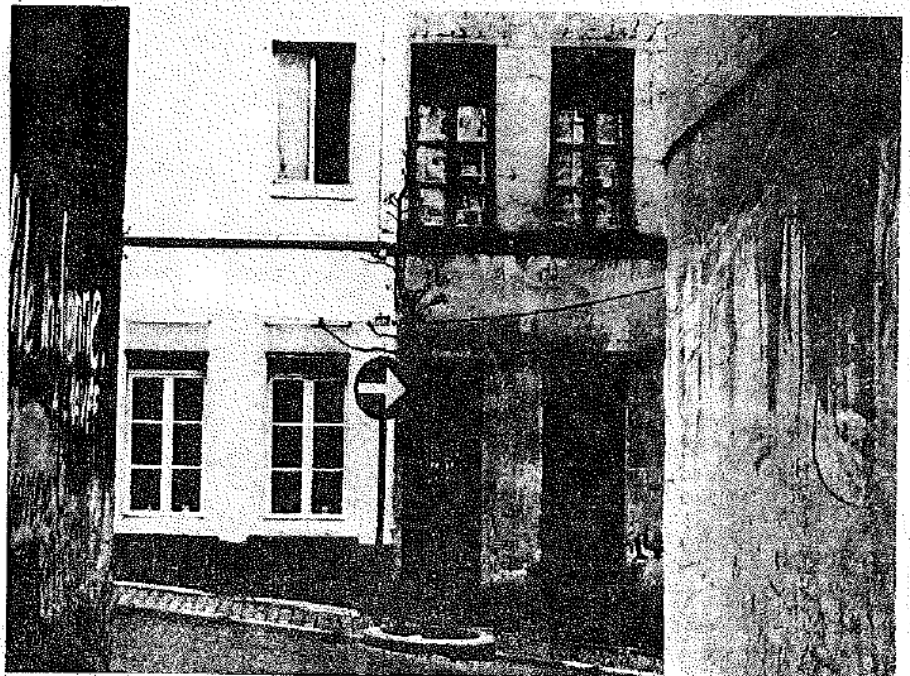
Stadsvernieuwing wordt hier dus duidelijk economisch benaderd, maar zelfs als men door die bril zou willen kijken loopt er wat mank.

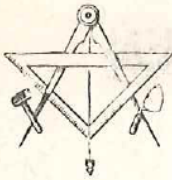
De huidige crisis in het bouwbedrijf mag dan gedeeltelijk het gevolg zijn van een dalende conjunctuur, toch heeft men er in de eerste plaats af te rekenen met structurele problemen. Deze structurele moeilijkheden worden in de hand gewerkt door de immobielien sektor en het bouwbedrijf zelf.

Het aanleggen van wegen en het optrekken van gebouwen, kortom infrastructuur, is doorgaans eenmalig en alvast voor een lange periode voorzien. Niet alleen is de ruimte beperkt en onvermenigvuldigbaar. De grondstoffen zijn eens en voorgoed duur, want schaars. De nood aan infrastructuur is, hoe dan ook, beperkt en de investeringsmiddelen zijn niet eindeloos.

Dit geldt ook voor de bouwsector. Het ligt voor de hand dat de bedrijvigheid in de bouwsector voorgoed beperkter zal blijven dan in de "gouden zestiger jaren" (voor wie?).

Bovendien stelt zich het probleem dat de slechtste woningen meestal door arbeiders en kansarmen worden betrokken. Voor hen zijn de voorgestelde maatregelen op zijn zachtst gezegd ontoereikend.

DENKEN...

Niet alleen is stadsvernieuwing niet gebaat met een beleid dat enkel is geïnspireerd vanuit economische bestrijding. Ook wat het sociaal aspect van de stadsvernieuwing betreft faalt een al dan niet bijgestuurde vrije markteconomie. Tussen haakjes, wanneer het maatschappelijk beleid wordt gepland hoeft het echt niet zo te zijn dat alles pas goed gaat als de bouw (om de bouw) goed gaat.

Stadsvernieuwing wil daarentegen in de eerste plaats een antwoord zijn op de verregaande verloedering van onze kulturele omgeving en kan een begin van oplossing geven aan het herstel van ons natuurlijk milieu. De getroffen maatregelen moeten dan ook in de eerste plaats tegemoet komen aan de maatschappelijk zwaksten.

De milieugroepen brachten de schandalige toestanden in stad en natuur in de belangstelling lang vóór de crisis. Zij beperkten zich meestal tot het tonen en bestrijden van symptomen. Zij lieten al te vaak maatschappelijke tegenstellingen ongemoeid. Meermaals werden deze zelfs als niet fundamenteel van de hand gezien.

Hoewel deze kritiek minder BRAL treft, werd er nog nooit echt werk gemaakt van een systematische analyse van het probleem. De mond vol hebben over stadsstrijd volstaat niet.

Stedebouw is de ruimtelijke weerslag van de maatschappelijke tegenstellingen, waarin zowel de tegenstelling tussen economisch liberalisme en interventionisme doorspeelt (beide stromingen komen voor in "Het bouwbedrijf") als tegenstelling tussen arbeiders en burgerij (ruimtelijk vertaald in de plaats die deze laatste aan de eerste gunt - zie gastarbeiders en kansarmen in de schaduw van IBM-toren).

Anderzijds is stedebouw ook getekend door de belangen van de opdrachtgevers (aannemers) en van zij die uit deze aktiviteit (grondrenten) en op de produktie in het algemeen winst maken.

Op enkele grote immobiliënmaatschappijen en bouwbedrijven na, vooral actief in structuurwerken, is het overgrote deel van de produktie in handen van kleine grondeigenaars en van kleine en heel kleine ondernemingen en middenstanders.

De aanwezigheid van administratieve zetels van grote bedrijven en van de staat, is in Brussel duidelijk sterker dan in andere steden.

Dat mag ons echter niet doen vergeten dat de grote holdings meestal indirect, maar daarom niet minder doortastend tussen komen langs de weg van de financiële instellingen. Hierbij moet rekening gehouden worden bij de uitbouw van de aktie.

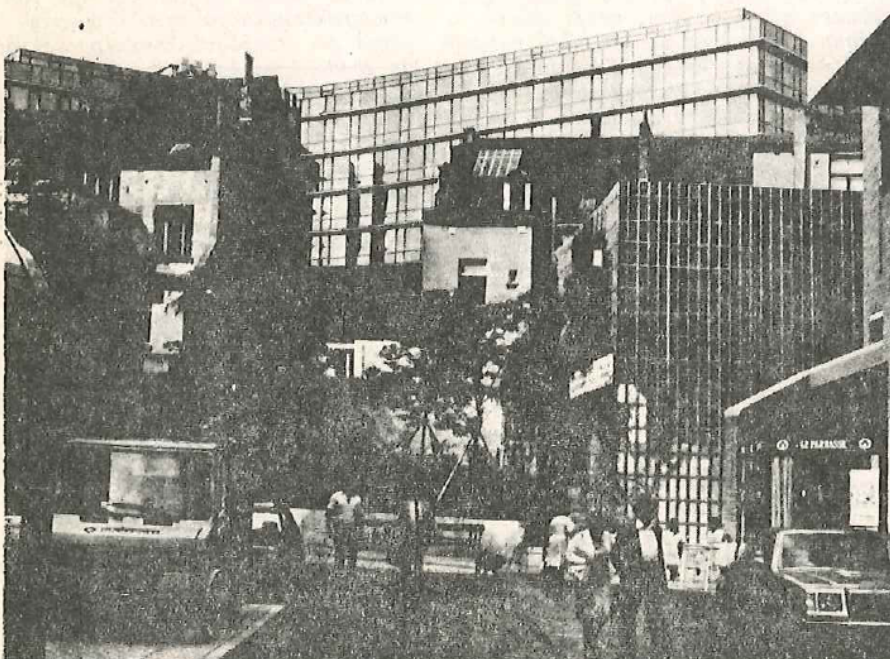

Met de crisis die wij meemaken poogt de burgerij de sociale uitgaven in te krimpen, al was het maar tijdelijk. De stedebouwkundige planning wordt aangewend ten dienste van de relancepolitiek. Ondanks alle lippendienst aan de stadsvernieuwing moet worden vastgesteld dat "waar het kan" de inplanting in de tertiaire sektor voortwoekert (derde WTC-toren, EEG-komplexen, Pedepark ...).

Deze tendens dreigt toe te nemen naarmate de 'economische herstrukturering' slaagt. Ook in de stedebouw neemt de rol van de overheid toe. Ondanks een aantal verworvenheden (advieskommissies, openbaar onderzoek, juridische bescherming van plannen) gaat de overheidstussenkomst niet gepaard met een toename van gemeenschapsbeheer. Deze verworvenheden zijn nochtans de politiek-juridische wapens waarmee kan gevochten worden.

Men zal echter rekening moeten houden met een aantal problemen. De milieubeweging is reeds aanzienlijk ingekapseld (pseudo-parlementarisme). De (gemeentelijke) overheid acht aktiekomitees, buurtwerken en wijkkomitees onverantwoordelijk en onbevoegd. Deze basisorganisaties slagen er niet in zich te doen erkennen als de onderbouw voor een vergaande democratische besluitvorming. Hierdoor wordt een wig gedreven tussen politieke besluitvorming en politieke aktie.

De invloed van de techno-administratie is buitensporig groot. De politieke vervuiling en onverdraagzaamheid speelt ons parten. Anderzijds liggen de 'stadstrijders' in hetzelfde bedje ziek, zij het op een ander niveau. Hier staat een mobiliserende en alarmerende taal tegenover afspraken in gemeentelijke wandelgangen, ongeschreven akkoordjes.

Politiek wordt bespeeld alsof de mandatarissen er niets mee te maken hadden, waardoor een machtsopbouw uitblijft (belangrijker dan een zuivere te zijn). En ook hier komen alternatieve technokraten en vele pseudo's om de hoek gluren. Zij bestoken elkaar met esthetisch-ideologische 'visies' (over woonwijken, metro of geen, vernieuwbouw of opknappbouw, om maar enkele te noemen), waarin lofzang over de K.M.O.'s, het ambachtelijke en het zelf knutselen doorspelen.

EN ZIJN OVERTUIGD !

6

Milieubeweging in het algemeen en sociale stadsvernieuwing in het bijzonder kan pas slagen als zij zich inschrijft in een brede democratische stroming waarvan de arbeidersbeweging de motor is.

De milieuproblematiek is een belangrijke correctie op de arbeidersbeweging, maar zij hield dat reeds in wezen in.

Het afstemmen van de produktie op de behoefte, de democratisering van de besluitvorming eist zij al lang. Het recht op wonen en openbare welzijnsvoorzieningen zijn belangrijke aanvullingen.

Middelen om een democratisch beheer van de omgeving zijn:

- het beschermen en uitbreiden van verworven rechten en vrijheden (niet misbruiken) en de ruimtelijke ordening;
- een machtsstructuur uitbouwen voor de lokale organisatie, gecontroleerd door de betrokkenen zelf, om de eisen naar het beleid en de beleidsverantwoordelijken kenbaar te maken en op hun uitvoering te controleren.

Deze lijst is niet volledig, zij is ook meer bedoeld als een oproep en een eis om er werk van te maken op een gestructureerde wijze.

Een syndikale reflex zou BRAL levensvatbaar en zinvol maken !!!

VERBEELDING LOS LATEN ALSJEBLIEF

Brussel is - goddank(?) - niet meer wat het honderdvijftig jaar geleden was.

Elke stad vernieuwt zich van binnen uit, elke generatie verbouwt het eigen nest, gewoon om er zich thuis te voelen.

Een stad leeft, groeit, bouwt en breekt af, past aan, weeft zijn eigen. Een stad is een rijk netwerk van relaties, kringen, belangen - subtiel verbonden, gedoseerd, verdeeld - in levend evenwicht.

Het levend evenwicht vangt de dagelijkse belangenstrijd en boeiende tegenstellingen op.

Straten, pleinen, terrasjes, boulevards, winkels, markten, parken, slentersteegjes - couscous, fritten, geuze en kriek - smaak, kleur, geur en gestalte van de stad, een avontuur.

Als we hier over stadsvernieuwing spreken, dan hebben we het spijtig genoeg niet over die harmonisch ontwikkelde woonstede. Stadsvernieuwing staat vandaag eerder voor de moeizame reparaties van ernstig ontwrichte en aan hun lot overgelaten buurtchappen.

En zo'n teisteringen zijn niet nieuw: 1405 Kapellewijk brandt af; 2400 woningen; 1695 de Villeroy bombardeert de Grote Markt (daar hebben we nu 's werelds mooiste vogelmarkt aan te danken). De 19de eeuw brengt dank zij de industrialisatie en ten gevolge van een spektakulaire bevolkingsaan-groei een complete konstipatie van de stedelijke levensruimte. Het slopen van de wallen, de overwelfing van de Zenne, de Noord-Zuid verbinding, het afslaan van de Noordwijk en de ermee gepaard gaande spekulaties brengen geen verlichting.

De valse vrijheid van het autoverkeer maakt normaal leven totaal onmogelijk.

Als het natuurlijk groeiproces van een samenleving dermate wordt verstoord, wordt de overheid geacht tussen te komen en regulerend te werken, wat zij ook meestal doet in geval van rampen of oorlogen, maar waartoe zij plots veel minder bereid lijkt als het over sociaal-ekonomische exploitatie en/of verdringing gaat. De overheid reageert traag, terughoudend en met tegensin.

Op de 19de eeuwse woningnood ten gevolge van de massale trek van werkvolk naar de stedelijke produktiecentra, werd pas in 1919 gereageerd met een Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen. Onder overheid moet hier de resultante verstaan worden van het heersend belangenkluwen waar in de plaats van de kapitaalsbelangen geen tekeningetje hoeft. In Brussel is dat kluwen nog complexer!

Een hoofdstad met Europese ambities, verdeeld onder 19 dorps- hoofden, wiens vuilbakken opgehaald en wiens plannen "zouden moeten" opgemaakt worden door een "misvallen" agglomeratieraad, dat alles nu gesuperviseerd en door een soort gewestelijk superkollege "gêewekuteerd".

En het is nog niet alles: financieel suddert dit "kunstgewest" in nesten aan het spit van de Nationale Regering en is het omsingeld door zijn eigen hinterland waar het geen vat op heeft (en omgekeerd).

Ja - ik had mij voorgenomen over stadsvernieuwing te schrijven. Stadsvernieuwing als een gekoördineerde actie van de overheid om ontwrichte situaties weer in balans te brengen. Over sociale stadsvernieuwing.

Eigenlijk zou sociaal hier overbodig moeten zijn, vermits het gaat om een bijsturing op basis van het sociaal rechtvaardigheidsbeginsel.

Toch leren projekten zoals La Marolle, La Rosée en de elitaire stadsvernieuwing van de brusselse

Toch leren projekten als La Marolle, La Rosée en de elitaire stadsvernieuwing van de brusselse centrumlanen en burgerwijken ons dat onder de banier stadsvernieuwing duchtig verder wordt gediskrimineerd en de betrokken bevolking helemaal niet de prioriteiten krijgt die verdere stadsvervlucht en stadsverval kunnen keren. Voornoemde vormen van zogenaamde stadsvernieuwing werken nog steeds de tragsgewijze uitwijking in de hand. Afgeleefde huizen worden verlaten voor de nog iets beter uitziende woningen in de nabije wijk, wiens bewoners op hun beurt opgeschoven zijn naar Ganshoren of Woluwe en die van Ganshoren wonen al lang in Grimbergen. Om de cirkel rond te maken, lokt men de betere Dilbekenaar naar de geres-taureerde Onze Lieve Vrouw ter Sneeuwwijk.

Zo wordt het probleem in stand gehouden, in de plaats van het aan de basis op te lossen. De mensen stappen van de regen in de drop en de kanker van verval deint uit.

Sociale stadsvernieuwing legt het aksent op de gemeenschap - ten eerste op de lokale gemeenschap die evenwichtiger kansen krijgt, op de buurtgemeenschap en de bewoners die prioriteiten krijgen op allerlei beperkte, maar doorgaans machtige belangengroepen (eigenaars, administraties, ..) die de rechtstreekse of onrechtstreekse oorzaken zijn van het achteruit boeren van de wijk.

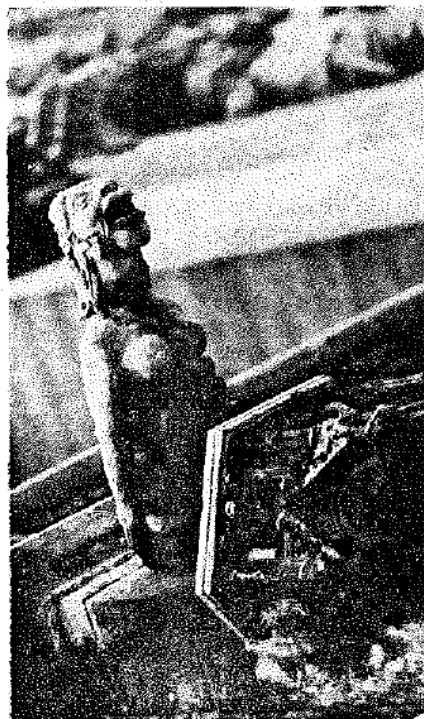
Sociale stadsvernieuwing legt het aksent op gemeenschapsvormende aspecten: opbouwwerk, zelfrenovatie, zorg voor woningbouw.

Woonomgeving: noem mij in Volks-Brussel één woonstraat waar een kind veilig kan spelen, één plaats waar je niet in mekaars soep zit te ogen, één terrasje, één radijzen-tuintje, zelfs één volwassen boom waaronder 't zalig zonnen is.

Er worden inderdaad bomen geplant, als parkeerbrekers, er worden zelfs hier en daar en vooral in Brussel enige superspeelpleinen aangelegd (Arduinkaai - Helihaven 100 000 000 fr.), maar op buurt- en straatniveau liggen de trotoirdal- len nog altijd dwars.

Vele kleine lokale initiatiefjes vragen een grootse aanpak, een aanpak die ruimte laat aan het plaatselijk initiatief van de autorenovatie. De overheid moet een inspirerend klimaat scheppen, de verbeelding los laten in de plaats van prestige na te streven en betuttelend touw te trekken.

Marcel Rijndams Sinksen 81

CHOESELS

Zeven soorten vlees in één potje. TIPIK

Enkele goede stukken spek in teerlingen snijden en sec de stoofpot in - zacht laten smelten - spekblokjes apart houden en in de dikke vinger vet de kalfszwezerik, pancreas (van 't ratteke), brokjes lever, dungschildje niertjes, mals stoofvlees en wat kalfsblanquette (deze laatste twee in de meerderheid, de andere naar smaak en goeddunken), stuk voor stuk heet en snel bruinen.

Gebruinde brokjes telkens apart - in het resterend ziedsel twee mooie ajuinen grof gehakt - kruiden naar believen (rozemarijn - thijm - peper - mosterdzaad - en GEEN zout).

Ajuinengoud en glazig, een handvol champignons of in deze malse najaarstijden canterellen bij strooien en enkele (2) rode worteltjes.

Zeven Vlezen en een fles Kriek. Wat een geurenpracht!

WAARSCHUWING ! Sommige biermarchangs trafikeren hun spoelsels met siroop, maar geen krieken, Beuijkhkh... Te MIJDEN, of choesels dada.

Zachtjes laten sudderen tot een malsch stoofpotje.

In de sauspan een blonde roux - boter zacht gesmolten - af + wat bloem - roeren - vuur - af - het stoofvocht met beetjes zeven en af het vuur en goed roerend toevoegen - in beweging houden, een goed glaasje tot glas madeira en room naar inzicht en vermogen - MOOI ZO - saus erover - warm houden in de oven (indien de aperitief nog niet is ingeschonken) waarin reeds lang geblonken fritpatattaten in hun zilveren (alu) velletje gaar kwamen.

Strooi wat peterselie op je bord en drink er ne geuze bij.

CHOESELS AU MADEIRR LAIK NEN ECHTEN BRRUSSELEIRR.

Marcel Rijndams

EEN VOORSTEL

Eén van de juridische middelen, ter beschikking van de overheid m.b.t. stadsvernieuwing is het K.B. van 28 maart 77 "houdende de organisatie van de woonkernher-nieuwing in het Brussels Gewest", gewijzigd op 14 november 78. (Andere middelen zijn o.a. de huisvestingskode, toelagen bij bescherming van monumenten en landschappen.)

Dit K.B. is een subsidiereglement voor gemeenten, zoals er meer zijn. Er wordt geen visie over stadsvernieuwing naar voor ge-bracht, er worden geen prioritei-ten gesteld. Geen enkel inzicht in de stedelijke vervalprocessen ligt ten grondslag aan dit K.B. Nochtans een inzicht in de proble-matiek is fundamenteel om tot op-lossingen te kunnen komen.

In de praktijk kunnen gemeenten gelijk welk project gesubsidieerd krijgen.

Het K.B. bepaalt dat er een ad-vies moet zijn van een overleg-kommissie. Helaas, het K.B. dd. 22 maart 76 dat deze overlegkom-missie opricht, is vernietigd door een arrest van de Raad van State dd. 3 februari 78 (dat wil zeggen vóór de wijziging van het stadsvernieuwings-K.B., maar toen werd met dat arrest geen rekening gehouden). Een andere vorm van inkijk is er niet.

Ook gemeenten zijn niet gelukkig met de bestaande regeling: de ad-ministratieve procedures duren te lang.

Wil men aan stadsvernieuwing doen, moet men snel de stadskern en de levende buurten behoeden voor ver-der aftakelen. Zoniet zal de ver-krotting steeds verder uitdeinen, zal er steeds meer ruimte verspild worden, zullen steeds meer buurten leeg lopen ten nadele van de bui-tenruimte en ten nadele van stads-financies.

Omdat er zo snel mogelijk een dis-kussie moet gevoerd worden over een gezonde sociale stadsvernieu-wingspolitiek en een wetgeving daaromtrent, willen wij hier enkele elementen aanbrengen waar-mee rekening moet gehouden worden.

Wij opteren zeer duidelijk voor sociale stadsvernieuwing, dat wil zeggen dat er niet op gelijk welke manier en voor gelijk wie kan vernieuwd worden.

Omdat de middelen, beschikbaar voor stadsvernieuwing (te) beperkt zijn, moeten er keuzen gemaakt worden. Die keuzen moeten zo ge-maakt worden, dat de schaarse middelen alleen daar aangewend worden "waar de nood het hoogst is".

Sociale stadsvernieuwing is een aktie om meer sociale rechtvaar-digheid. Daarom moet die aktie georiënteerd worden naar die groepen in de maatschappij, die nu nog al te veel achteruit ge-steld worden. Het is ook de meest efficiënte manier om verder stadsverval te-geen te gaan. Wanneer men eerst de gebieden aanpakt die er het ergst aan toe zijn, kan men de stadsvernieuwingsmigratie, die nu in andere delen van de stad het verval bevordert, tegen gaan. Hierbij is uiteraard verondersteld dat die gebieden voorbehouden blijven voor hun oorspronkelijke bewoners en voor een evolutie die in het verlengde ligt van hun ge-meenschap.

° Een nauwkeuriger omschrijving van stadsvernieuwingsgebieden is nodig. Hiervoor kan men zich baseren op de talrijke studies en kaarten die voor Brussel gemaakt zijn, o.a. bij de voorbereiding van het gewestplan.

° Er moeten duidelijker criteria opgesteld worden, waaraan de in-houd van deze operatie kan ge-toetst worden. Deze operaties moeten kaderen in het globaal ge-meentelijk beleid m.b.t. stads-vernieuwing. De inhoud van deze operatie moet bepaald worden in samenwerking met de betrokken bevolking.

° Voor de bepaling en voor het ganse verloop van de operatie moet een participatiepakt geslo-ten worden tussen de gemeente en de bevolking. Die overeenkomst moet flexibel zijn, zodat ze naargelang de plaatselijke situ-atie kan aangepast worden.

Deze verbintenis moet ondermeer volgende aspecten bevatten:

1. het uitwisselen van informa-tie;
2. het verwerven van inzichten;
3. het opbouwen van medebeheer.

De werkingskosten van deze ver-bintenis moeten worden opgeno-men in het stadsvernieuwings-budget en de uitbetaling ervan aan de betrokkenen gegarandeerd.

° De beslissings- en administra-tieve procedure moet vereenvoudigd worden. Er moet eerst een princi-piële beslissing vanwege de over-heid komen, op zeer korte termijn, ter goedkeuring van zowel het her-waarderingsgebied als van het glo-bale beleid terzake. De gemeente dient deze aanvraag in nadat ze met de bevolking een samenwerkings-overeenkomst heeft gesloten. Samen met de bevolking wordt de operatie concreet opgevuld, met fasering, timing en afspraken in verband met de huisvestingssitua-tie van de bewoners na afloop van de operatie. Al de subsidiërende overheden be-slissen gezamenlijk terzake.

° Er moet daarom een werkgroep opgericht worden met als taken:

- de minister adviseren bij een sociaal stadsvernieuwingsbe-leid;
- adviezen voor het erkennen van een gebied en adviezen in ver-band met de globale opvatting van een operatie;
- coördinatie en verwerking van dossiers;
- aanbevelingen aan gemeenten in verband met sociaal stadsver-nieuwingsbeleid;
- begeleiding van initiatieven.

In deze werkgroep moeten ook leef-milieuorganisaties, participatie-bewakers vertegenwoordigd zijn.

Een K.B. opgesteld volgens deze principes kan meer waarborgen ge-ven inzake een coherenter stads-vernieuwingsbeleid over gans het gewest, inzake de betrokkenheid van de bewoners bij dat beleid, en geeft de gemeente de mogelijk-hed vlugger aan de slag te gaan door coördinatie van de nu nog versnipperde beslissingen.

Er bestaat zo een K.B.-voorstel voor Vlaanderen waaraan ERAL meewerkte, we hopen dat dit in Brussel inspirerend werkt.

ONTPLOFT BRUSSEL BINNENKORT ?

In november '79 werden de bewoners van de Antwerpse steenweg op de hoogte gebracht van het verzoekschrift van de pvba Rent-a-gaz, die machtiging vroeg tot het opslaan van 40.500 liter propaan-en butaan-gas in flessen aan de Antwerpse Steenweg 413.

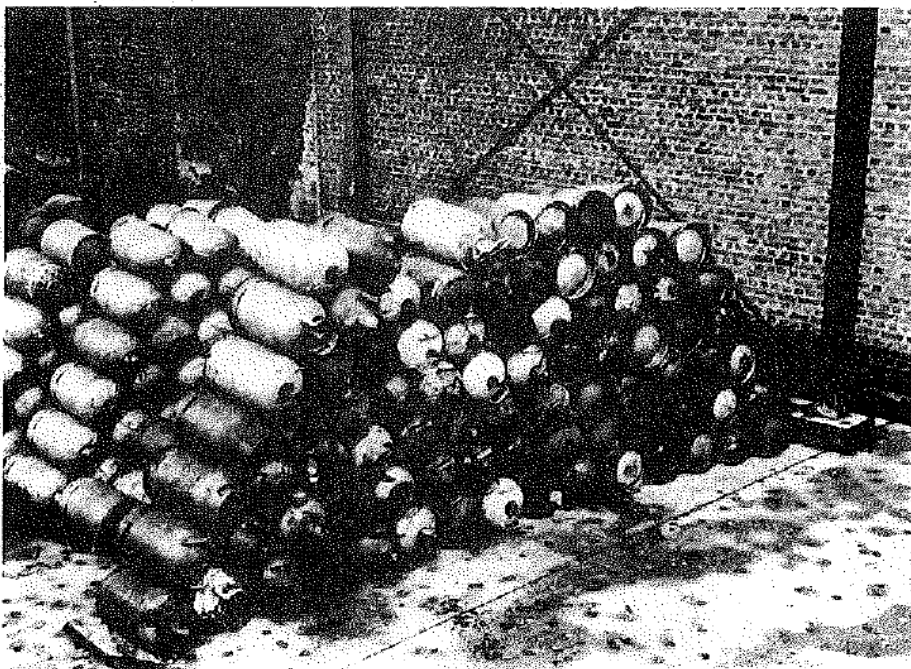
Onmiddellijk werd hiertegen klacht neergelegd door de bewoners en buurtorganisaties omwille van het reële brand- en ontplofingsgevaar van dergelijk gasdepot en dit in een vrij dichtbevolkte en kinderrijke wijk zoals de Noordwijk. Bovendien is het gasdepot gelegen op een braakliggend terrein vlak naast de woonbuurt "Bloemenkrans", waar meer dan 60 bewoners zijn gehuisvest, en op nog geen 50 meter van school 19 van de stad Brussel, waar meer dan 200 kinderen school lopen.

De bestendige deputatie legde de klachten naast zich neer en gaf de toelating tot exploitatie (juni '80). De aanplakking van deze beslissing gebeurde echter niet binnen de wettelijke termijn en werd bovendien vroegtijdig afgescheurd! Gevolg hiervan was dat de bewoners niet in de gelegenheid waren tegen deze beslissing tijdig beroep aan te tekenen en daarom ook een heraanplakking eisten van deze beslissing.

Toen deze werd heraan geplakt (dec. '80) werd door de omwonenden onmiddellijk beroep aangetekend. Anderszijds stelden de bewoners vast tijdens de raadpleging van het dossier op het Administratief Centrum dat het proces-verbaal van de politie vermeldde dat geen beroep werd aangetekend en dit terwijl de einddatum voor het aantekenen van beroep nog niet verstreken was.

Begin oktober echter moesten de omwonenden met lede ogen toezien hoe de firma Rent-a-gaz ongestoord en ZONDER BOUWVERGUNNING startte met het optrekken van het gasdepot. Onmiddellijk werden de diensten stedenbouw van de stad verwittigd doch deze reageerden niet.

Begin 1981 wordt tenslotte de aanvraag tot bouwvergunning dan toch geafficheerd voor het gasdepot dat reeds gebouwd werd. Terug tekenden meer dan 100 bewoners verzet aan tegen deze bouwvraag. Ondertussen echter staat het gasdepot er.

Ook zijn de gasflessen er reeds opgestapeld tot tegen de muur van de slaapkamers van de woonbuurt "Bloemenkrans" en dit zonder enige beveiliging of controle. Dat de omwonenden met angst leven hoeft dan ook geen betoef.

Nogmaals wordt bewezen hoe de omwonenden, een kansarme bevolkingscategorie die de wegen en achterpoortjes van de administratie niet kent, de duimen moeten leggen in het voordeel van de vriendjespolitiek van enkelen.

De omwonenden echter, geven de moed niet op en gaan door met hun actie. Daarom werd gevraagd aan de Stad Brussel, de Provincie Brabant en het Ministerie van het Brussels Gewest, in afwachting van de definitieve beslissingen van de bevoegde overheden inzake exploitatie en bouwvergunning van het gasdepot :

- 1° de onmiddellijke verwijdering van alle reeds gestapelde gasflessen
- 2° de sluiting van de werf
- 3° de sluiting van het depot.

Op 9 juni '81 kwam de zaak terug voor de overlegkommissie van de Stad Brussel. Deze laatste gaf een negatief advies wat betreft de bouwvergunning, doch een definitieve uitspraak omtrent de exploitatievergunning blijft uit dan het beroep aangetekend door de omwonenden,

hangende blijft (en dit sinds 5 dec. '80) omwille van een bevoegdheidskwestie : wie ondertekent nl. het koninklijk besluit als verantwoordelijk minister in Brussel in dergelijke aangelegenheden?

Ondertussen draait het depot op volle toeren en neemt het aantal gasflessen toe.

De bouwverf is weliswaar stilgelegd doch het feit dat we beroep hebben aangetekend tegen de exploitatie, schorst niet de beslissing van de provinciegouverneur welke in juni '80 toelating gaf tot de exploitatie. Echter deze laatste was afhankelijk van een bouwvergunning en veiligheidsmaatregelen die er thans helemaal niet zijn.

Tenslotte wordt dan toch door de Provincie proces-verbaal opgemaakt tegen de uitbater en komt de zaak voor de correctionele rechtbank. Maar onafgezien van deze uitspraak is het nog steeds wachten op de beslissing i.v.m. het aangetekend beroep. Ondertussen blijven de bewoners met de honderden gasflessen naast hun bed staan.

PARLEMENTAIRE AKTIVITEITEN

Op 8 november mogen (of moeten) we weer allen onze politieke vriendjes kiezen, die ons de komende jaren of maanden zullen vertegenwoordigen op het politieke vlak.

IJverig als we zijn gingen we voor U even na welke parlementariërs zich in het afgelopen jaar (vanaf 15/11/80) bekommerden om de Brusselse leefmilieuproblematiek. Dit leverde ons wat betreft de parlementaire vragen en interpellaties het volgende lijstje op - we vermelden telkens 'onze' vertegenwoordigers en het onderwerp van de vraag of interpellatie. De volledige inhoud van de vragen is terug te vinden in de publikatie "Parlementaire vragen en antwoorden".

-VALKENIERS (VU)
Interpellatie over het Pedepark te Anderlecht.
Vraag over onteigeningen te Neerpede.
Vraag over Neerpedeparkproject.
Vraag over de uitvoering door de gemeente Anderlecht voor werken waarvoor de bouwvergunning vervallen is.
Anderlecht-Neerpede: uitslag van bespreking. 29/6/81
Brussel - stadsverwarming. 7/8/81
Gemeente Jette - onteigeningen in de Ongenastraat. 12/6/81

-DE BURLIN NOEL (PSC)
Gewestplan Brussel. Bestemming van de gebieden.
Bouw verbrandingsinstallatie voor huisvuil te Brussel. 29/1/81 (beiden)
Gemeentebedrijven voor grondbeleid in het Brusselse. 29/12/80

-HENDRICK
Kommissie van advies over fietspaden te Brussel. 3/2/81
Huisvuilophaling in de Brusselse Agglomeratie. 5/2/81

-DE CLERQ
Administratief gebouw Residence-Palace, Brussel. 17/11/80

-VAN STEENKISTE (VU)
Toelagen - verdeling voor Brusselse gewest. 19/11/80

-POULLET
Interpellatie over inplanting van EG te Brussel.

-WECKX (CVP)
Fietspaden in Zoniënwoud. 11/3/81

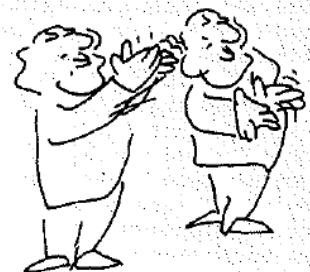
-MAES
Ontruimde militaire instellingen te Brussel, bestemming. 23/3/81

-GUILLAUME (FDF)
Terminal TRW. In Josaphatstation te Schaarbeek. 12/6/81

-Mevr. BOUNEUX
MIVB. Frekwentie van de trams. 17/7/81

-VAN GEYT (KP)
Dringende vraag i.v.m. verloop van vernieuwingsoperatie van de wijk 'La Rosée' te Anderlecht.

Naast deze parlementaire 'activisten' zijn er natuurlijk nog de politici die zelf het beleid t.a.v. Brussel uitdokteren. We vermelden hier enkel minister De Groeve die voor deze moeilijke taak bijgestaan wordt door het vrouwelijk triumviuraat GOOR - DE PAUW - STEYAERT.

Uit de verkiezingspaperassen blijkt dat deze mensen zich geen moeite zullen besparen om van Brussel weer een leefbare stad te maken waar het "dicht" bij zijn werk en met meer vrije tijd gezellig is om te wonen".

Tenslotte zijn er ook nog onze gemeenteraadsleden, maar die nemen we volgend jaar wel onder de loep.

Luc Boelens

-DE KERPEL (CVP nu PVV)
Ontwerp ondergrondse tranlijn Terkamerenbos. 17/11/80
M.I.V.B.- metrowerken St.Gillis. 24/11/80
Projekt Boudewijpark. 19/11/80.
Haven van Brussel. 5/12/80
Koninklijke Sinte-Mariakerk te Schaarbeek. 8/1/81
Hof ten Hove aan de Defrélaan te Ukkel. 27/2/81
Kasteeltje Charles Albert te Watermaal Bosvoorde. 29/4/81
Gebouwen Leopoldspark te Brussel.
Overdracht van kazernes te Brussel. 8/5/81 (beiden)
Klassering woningen en Regentlaan en Hertogstraat te Brussel. 27/5/81
Kasteel Hinnesdaal te St.Lambrechts-Woluwe. 10/6/81
Klassering Brusselse kerken. 10/6/81

-GABRIELS (VU)
Tervuren-bouw van een tunnel.
Kleine ring Brussel - viadukt. 5/3/81 (beiden)

-CUDELL (PS)
Interpellatie over beleid t.a.v. stedelijk gemeenschappelijk vervoer.
Interpellatie over de waterproblemen te Brussel.

-KUIJPERS (VU)
Stadsverwarming. 5/5/81
Interpellatie over een mogelijke schending van het Jubelpark en het Horta-Lambeaux-paviljoen.

-CARDOEN (CVP)
Neerpede aanleg sport- en recreatie park. 19/11/80

Sinds enige tijd is in Leuven de BTK-ploeg "Leuven-veilig" werkzaam. Deze werkgroep heeft reeds enige interessante publikaties op haar aktief.

Het eerste dossier dateert van maart '81, en behandelt het probleem van de zeer talrijke fietsendiefstallen in het Leuvense. Deze brochure tracht een beeld te geven van de oorzaken, gevolgen en mogelijke oplossingen van deze (hoofdzakelijk Leuvense) kwaal.

Een tweede brochure behandelt de verkeersproblematiek in Leuven-stad. Deze studie is tot stand gekomen als reactie op de plannen van de overheid om het "Lussensysteem" in te voeren in de Leuvense binnenstad. In deze studie komen verschillende voorstellen aan bod die er op gericht zijn de binnenstad meer open te stellen voor voetgangers en fietsers, en minder voor auto's en doorgaand verkeer. Heel wat concrete voorstellen werden uitgewerkt en men trachtte hierbij tot een totaal-aanpak te komen van de Leuvense verkeerssituatie.

Sterk aangeraden lektuur!!

Dossier Fietsendiefstal. Leuven, BTK-Leuven Veilig, maart '81.

Verkeer op Mensenmaat. Een realistisch verkeersplan voor Leuven. Leuven, Leuven Veilig en Werkgroep Langzaam Verkeer, sept. '81. (120fr.)

Te bestellen bij: Langzaam Verkeer p.a. SOKELO VZW, Diestsestr.303, 3000 LEUVEN tel. 016/22.20.14.

studiedag GEMEENTEWET IN HERZIENING

nieuwe mogelijkheden
voor openbaarheid en inspraak!?

DE WAKKERE BURGER

21/11/1981
PROVINCIEHUIS
KON. ELISABETHLAAN 22
ANTWERPEN

Ideëenmarkt voor plaatselijke initiatieven

12 december van 10 tot 18 uur

Stedelijke feestzaal Botermarkt te Mechelen.

In het kader van de stadsvernieuwingskampagne organiseren wij een ideëenmarkt voor plaatselijke bewonersgroepen.

- een markt waar uitwisseling van ervaringen centraal staat;
- een markt waar materiaal aangebracht wordt dat door bewonersgroepen te gebruiken is;
- aan de overheid wordt zo getoond dat bewoners in hun buurt werken en dat met hen rekening zal moeten gehouden worden.

Julie worden uitgenodigd om met een origineel marktkraam (dit betekent niet duur of perfect), infostand aanwezig te zijn.

Voor verder informatie en ondersteuningsmogelijkheden:

stadsvernieuwingskampagne Jozef II-straat 30 1040 Brussel
02/ 218 28 99 of 219 04 55

BRALLERLEI jaargang 5 nummer 3

gerealiseerd met steun van het staatssekretariaat van het Brussels Gewest

medewerkers: Luc Boelens, Hilde Geens, Marcel Rijdsams, Mark Vanden Houte

foto voorpagina: Hilde Vandekerckhove

verantw. uitg.: Wim Kennis Oude Graanmarkt 5 1000 Brussel 02 511 32 69

D/1981/1969/03

FRANS MASEREELFONDS

VORMINGSCYCLUS

Stads- en dorpsvernieuwing als ruimte-ordening door het kapitaal.

De officiële stads- en dorpsvernieuwing heet een alternatief te zijn voor de verregaande verloedering van stad, dorp en natuurlijk milieu. Deze campagne ziet de veranderingen van maatschappelijke waarden als hefboom voor een betere stedenbouw. Voorlopig sleutelt zij aan het financieel, technisch en juridisch instrumentarium en staat zij een participatiemodel voor via overeenkomsten tussen overheid en gebruikers.

Een campagne met dergelijk opzet verdoezelt de maatschappelijke tegenstellingen. De actiegroepen vinden weinig bruikbare strijdschema's. De politieke inrichters blijven fragmentair of te algemeen. De acties zijn meestal geïmproviseerd. Het ligt voor de hand dat de strijd weinig of geen navolging kent, laat staan dat aan een systematische machtsstrijd wordt gedacht.

Er worden twee vormingsdagen voorzien: op 13/12/81 en op 20/12/81. Elke sessie wordt opgesplitst in een kerntheoretisch en een aktietheoretisch gedeelte. De eerste sessies zullen overwegend theoretisch en algemeen zijn; naar het einde toe zullen vooral de aktiemiddelen de aandacht weerhouden.

De vormingscyclus aksentueert drie hoofdpunten:

1. Ruimtelijke ordening en kapitaal
2. Wonen: een recht
3. Stads- en dorpsvernieuwing als strijdveld (inspraak, participatie of controle)

PROGRAMMA: Zondag 13/12/81

1. Ruimtelijke ordening en kapitaal.

Zondag 20/12/81

2. Wonen een recht

3. Stads- en dorpsvernieuwing als strijdveld

Deze cyclus gaat door in de gebouwen van de Stichting Lodewijk De Raet, Liedtsstraat 27-29, 1030 Brussel, telkens van 9u. tot 19u. Inschrijving: 200 fr. per persoon voor de twee dagen.